

aalbeleid
aalgericht vakonderwijs

JOHAN VAN BRAAK & WERNER SCHRAUWEN: *Stappen op weg naar een taalbeleid op school*

Taalbeleid mag vooral niet te eng gedefinieerd worden volgens Johan van Braak en Werner Schrauwen. Het is veel meer dan wat er zich in de klas afspeelt of onder (taal)leraren wordt afgesproken. 'Taalbeleid is één van de hoekstenen van goed schoolbeleid en dus goed onderwijs', aldus de auteurs. Na een korte argumentatie waarom scholen volgens hen werk moeten maken van een taalbeleid, presenteren ze zeven inhoudelijke thema's die de pijlers van een schoolspecifiek taalbeleidsplan vormen. Drie mogelijke onderwerpen lichten ze nader toe: de communicatie met ouders, het verwezenlijken van een meertalig project en het inschrijvingsbeleid. Vervolgens geven ze aan welke fasen meestal doorlopen worden bij het invoeringsproces van het taalbeleidsplan op school; een stappenplan dat ze zelf al verscheidene keren flexibel hebben toegepast in hun werking met Brusselse Nederlandstalige scholen.

VONK 31/2 (november-december 2001)

LUC WYNS: *De Babylonische spraakverwarring voorbij: een visie op een integraal (taal)beleid*

Taalbeleid, GOK-beleid, integraal zorgbeleid, remediaal beleid, ... Luc Wyns onderneemt een poging om de specificiteit van elk van deze vormen van beleid te vatten en de verschillen en overeenkomsten aan te wijzen. Die bewustmaking moet er volgens de auteur toe leiden dat scholen een geïntegreerd beleid voeren 'dat taakverminderend is voor leraren, dat effectiever en efficiënter werkt op het niveau van de leerlingen, de leraren en de school, en dat ingebed wordt in een schoolwerkplan, een eigen opvoedingsproject en de dagelijkse klaspraktijk'. Hij spreekt dan ook de hoop uit dat de kunstmatige grenzen tussen deze vormen van beleid verdwijnen en dat alle leerlingen optimale ontwikkelingskansen wordt geboden door middel van kwalitatief hoogstaand onderwijs.

VONK 35/1 (oktober 2005)

RITA RYMENANS, KOEN VAN GORP & HARRY PAUS: *Elke leraar is leraar Nederlands... De rol van taal bij onderwijs en leren*

'Moedertaalonderwijs en toch geen Nederlands', dat is de sprekende titel van een artikel van Steven ten Brinke in de allereerste *Moer* die dateert uit 1969. Hiermee heeft hij de basis gelegd voor de begrippen 'latitudinaliteit' en 'longitudinaliteit' die tot op de dag van vandaag twee pijlers van de VON zijn. Geheel in de lijn van dat gedachtegoed proberen Rita Rymenans, Koen Van Gorp en Harry Paus aan te tonen welke rol taal speelt bij onderwijs en leren in alle vakken en alle leraren. Gaandeweg wordt duidelijk dat elke leraar in feite een taalleraar is ...

VONK 35/1 (oktober 2005)

MAAIKE HAJER: *De lat hoog voor vakonderwijs. Taalbeleid in de klas via taalgericht vakdidactiek*

Taalgericht vakonderwijs is een didactiek waarin taal- en vakonderwijs geïntegreerd worden. In dit artikel bespreekt Maaïke Hajer de achtergronden en de concrete invulling van deze didactiek. Eerst gaat ze in op de verwevenheid van taal en leren en het belang dat vakleraren daar oog voor krijgen. Alleen op die manier kan de kwaliteit van vakonderwijs gewaarborgd blijven. Daarna komt de didactiek meer gedetailleerd aan bod: de kenmerken van contextrijk, interactief onderwijs met taalsteun worden aan de hand van concrete voorbeelden toegelicht. Vervolgens benadrukt ze dat taalgericht vakonderwijs deel moet uitmaken van een breder schooltaalbeleid. Tot slot stelt ze enkele praktische hulpmiddelen voor die bij de invoering van taalgericht vakonderwijs op school en in de klas gebruikt kunnen worden.

VONK 38/1 (oktober 2008)

TJALLING BROUWER: *Horizontaal en verticaal: een interactieve taalzaakvakles heeft het allemaal*

Wordt er in de les wereldoriëntatie op dezelfde manier met teksten omgegaan als in een les begrijpend lezen? Tjalling Brouwer laat zien van niet. Terwijl de huidige begrijpend leesmethoden procesgericht en op leesstrategieën georiënteerd zijn, wordt in de zaakvakles nog het traditionele 'tekst-vraag-antwoord'-model gehanteerd. Een betere afstemming van het taalonderwijs en het onderwijs in de zaakvakken dringt zich op. Aan de hand van een concreet voorbeeld laat de auteur zien hoe je een bestaande zaakvakles kan 'verrijken' door er expliciet talige activiteiten aan toe te voegen. Het accent ligt op interactief onderwijzen, waarbij zowel aandacht wordt besteed aan de verticale interactie tussen leerkracht en leerling als aan de horizontale interactie tussen leerlingen onderling.

VONK 35/3 (februari 2006)

